

LØSE SØER I LØBESTALDEN

Sine Norlander Andreassen
VSP Innovation, Staldsystemer

6. maj 2015

FRA BOKS TIL LØSDRIFT

1. januar 2015 – nye stalde

DISPOSITION

- Lov
- Hvad sker når søerne grupperes
- Æde- og insemineringsboksen
- anbefalinger

LOVBEKENDTGØRELSE NR. 77, MED ÆNDRINGER

Bekendtgørelse om indendørs hold af gylte, goldsøer og drægtige søer

- Søer og gylte skal fra fravænning og indtil 4 uger efter løbning være **løsgående** i større eller mindre **grupper**
- Goldsøer kan i den **egentlige brunst periode** opstaldes i individuelle stier eller enkeltdyrsbokse i **højest 3 dage**
- Overgangsordning indtil 1. januar 2035

KRAV TIL FRIAREAL

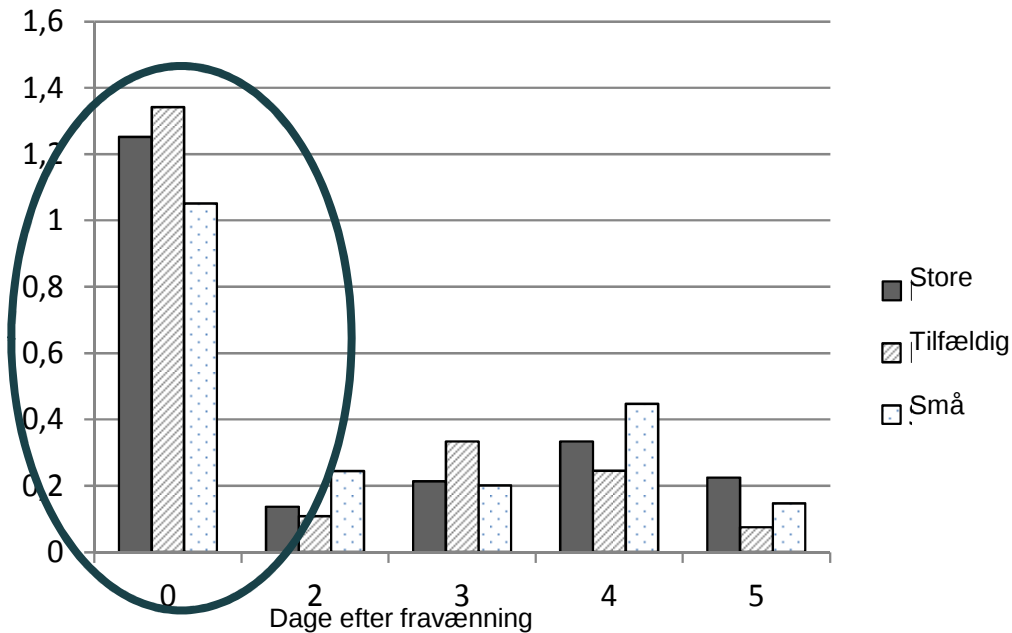

- Arealkrav og krav om strøelse uændret
- Stier med gylte med færre end 6 dyr: bredde på 2,4 meter er tilstrækkeligt

HVAD SKER NÅR SØERNE BLIVER LUKKET UD I EN GRUPPE?

DANNELSE AF RANGORDEN

- Afklare adgangen til ressourcer
 - Foder, vand, gode liggepladser
- Samme forløb uanset gruppens sammensætning
- Plads og skridsikkert gulv
 - Benproblemer
 - Reduceret holdbarhed af søer

SIKRE DANNELSEN AF RANGORDEN DAG 1

Udfordring

- Ikke alle søer er i arealet samtidig

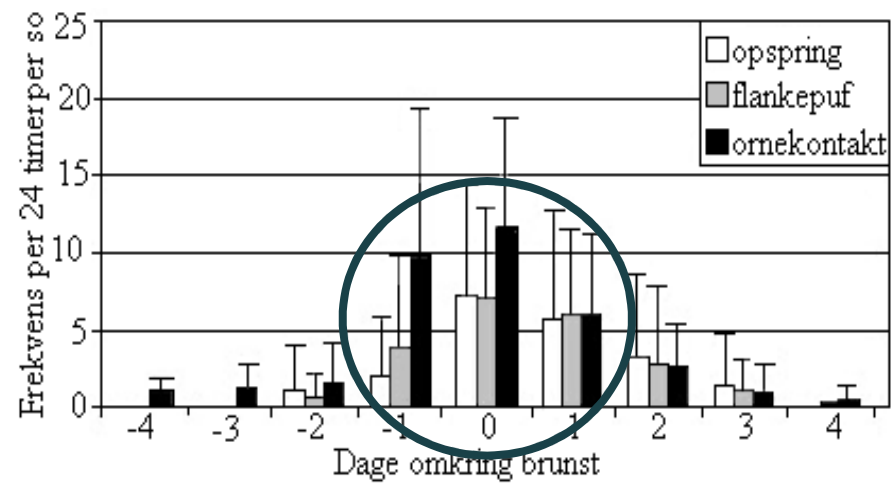
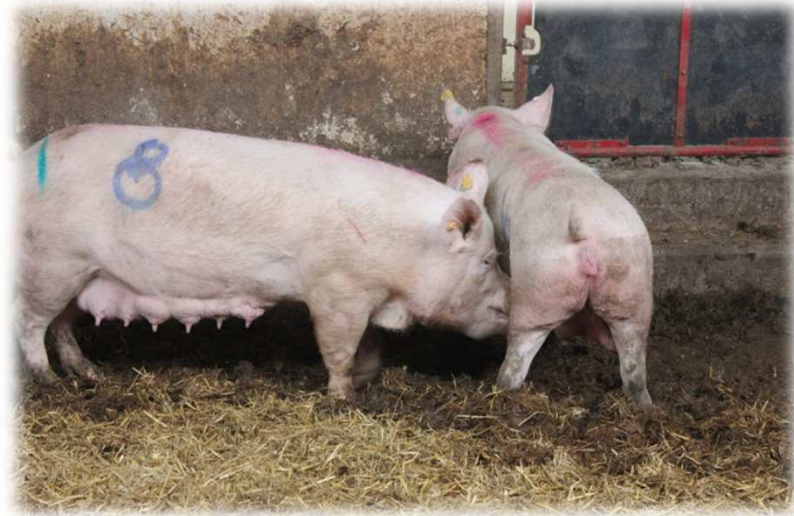
Mulighed

- Tvungen gruppering lige inden søerne flyttes til drægtighedsstien

Forsøg gennemføres af chefforsker
Lisbeth Ulrich Hansen

BRUNSTADFÆRD

ÆDE- OG INSEMINERINGSBOKSEN

- også et fristed

HVAD SKAL BOKSEN KUNNE

Funktioner

- Fristed for soen
 - Æde
 - Hvile
 - Fred for andre
- Arbejdsredskab
 - Brunstkontrol
 - Inseminering
 - Behandling
 - Flytning

HVAD ER VIGTIGT

Fristed for soen

- Adgangsforhold for soen
 - Uhindret adgang til boksen – gulv bag boks i niveau med gulv i boks
 - Mulighed for at hvile – kan soen ligge i sideleje
 - Kan soen let komme ud af boksen – funktion af baglågen

HVAD ER VIGTIGT

Fristed for soen

- Sikkerhed for soen
 - Kan soen æde uden at blive generet/stresset af andre
 - Lukker boksen i efter soen
 - Kan soen blive skadet af inventaret, sidde fast
 - Kan baglågen åbnes af søer i friarealet
 - Kan søer i nabobokse genere gennem inventar

HVAD ER VIGTIGT

Arbejdsredskab

- Fiksering af soen
 - Centrallås – manuel/automatisk (timer)
 - Lås af enkelte bokse
- Flytning – *ugentlig begivenhed*
 - Hvordan skal soen flyttes
 - Via frontlåge - OBS trug-udformning
 - Via baglåge - OBS låsesystem

HVAD ER VIGTIGT

Arbejdsredskab

- Brunstkontrol/Inseminering – *ugentlig begivenhed*
 - Let indgang i boksen
 - Plads til at stimulere – fra siden, sidde på so
 - Mulighed for støtte på inventar
 - Bliver man klemmt af inventar
 - Kan kateter hænge fast i noget, bliver posen ødelagt af inventaret hvis fx soen bakker
 - God ornekontakt

HVORDAN VÆLGES

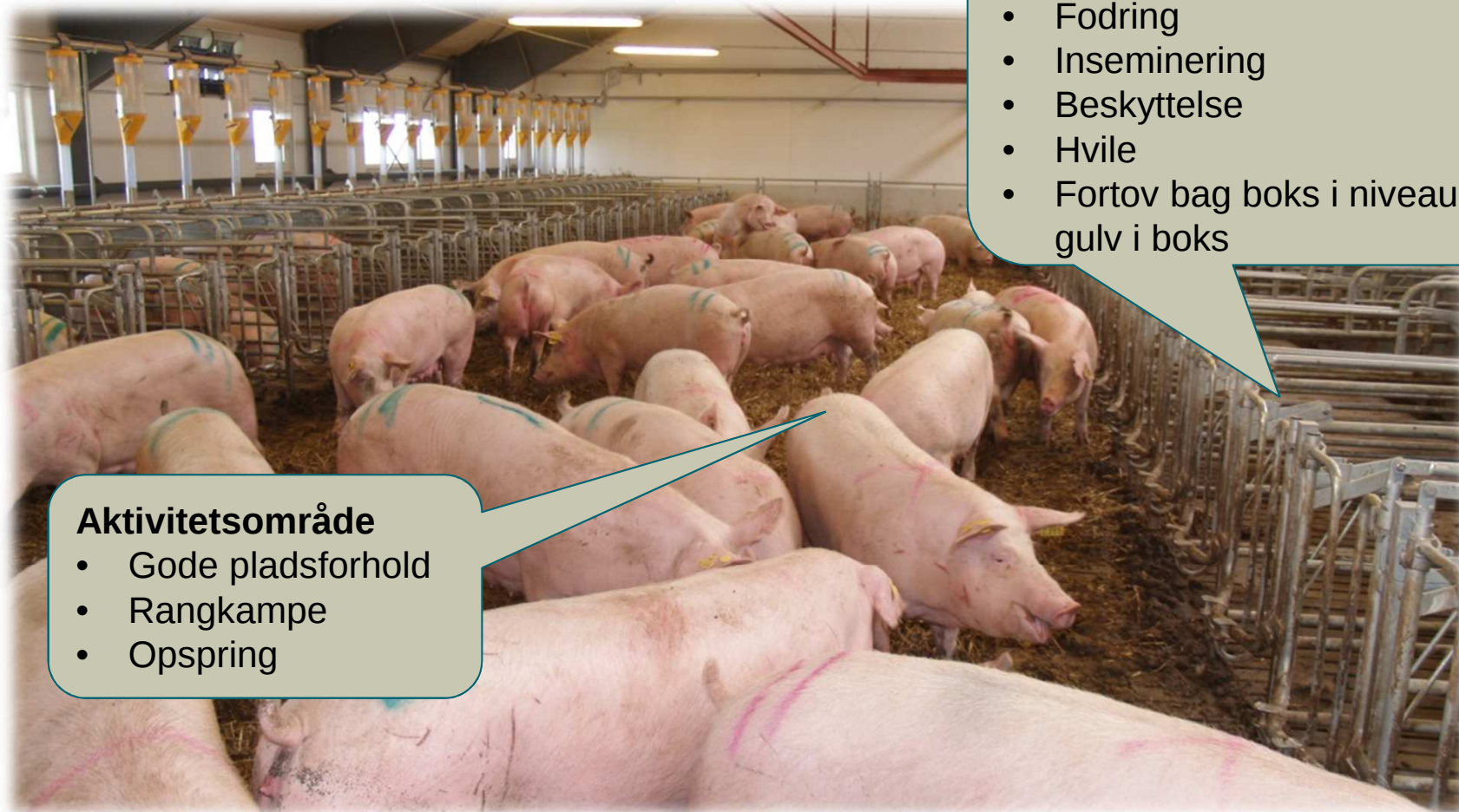
- Hvad er dine behov, hvad er dine søers behov
- Produkttest udført af VSP
- Erfaringer fra kollegaer
- Undersøg markedet – mange produkter
- Ikke nødvendigvis det samme firma til alle staldafsnit

ANBEFALINGER TIL LØBESTIEN

LØBESTIEN TIL GRUPPER

Æde-/insemineringsboks

- ÉN boks pr. so
- Fodring
- Inseminering
- Beskyttelse
- Hvile
- Fortov bag boks i niveau med gulv i boks

Aktivitetssområde

- Gode pladsforhold
- Rangkampe
- Opspring

BREDDE AF FRIAREAL I LØBESTIEN

DRÆNET, STRØET SKRIDSIKKERT UNDERLAG

Linespil
Daglig tildeling, snittet halm
100 - 150 kg/stiplads/år

UDNYT MULIGHEDEN FOR AT BOKSE SOEN

- Undgå skader og stress

OBS kun gold-søer, ikke gylte/polte, **maksimalt** 3 dage (brunstperiode)

- Dag 1 - 3 → **løs** – rang etableres
- Dag 3 - 5 → **boks** – brunst adfærd, skader reduceres
- Dag 5 - 7 → **løs** – forberedelse til drægtighedsstald

... og **STABILE** grupper

Udnyt muligheden for at rangorden kan dannes her

OPSUMMERING

- Løse søer i løbeafdelingen (nye stalde) pr. 1. januar 2015
- Når søer kommer i gruppe
 - Rangkampe
 - Brunstadfærd
- Aktivitetsområde med en anbefalet bredde på minimum 4-5 meter
- Drænet, strøet og skridsikkert underlag
 - Reducerer skader
 - Beskæftigelse af soen
- Én boks pr. so
 - Undersøg markedet grundigt
- Boks soen op i brunsten
- Stabile grupper føres ind i drægtighedsstalden

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

